



Svetnice in svetniki

Mestni svet

Številka: 410-7/2024-23-(40/61/03)

Datum: 27.11.2024

Zadeva: ODLOK O PRORAČUNU MESTNE OBČINE KRANJ ZA LETO 2025

Na podlagi določil 39. člena Statuta Mestne občine Kranj (Uradni list RS št. 165/21—UPB4) in v skladu z določili drugega odstavka 13. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-10 in 76/23) vam v prilogi pošiljamo v obravnavo Odlok o proračunu Mestne občine Kranj za leto 2025 z vsemi prilogami, ki jih zahtevajo določbe 10. in 13. člena Zakona o javnih financah (v nadaljevanju: ZJF).

IZHODIŠČA ZA PRIPRAVO PREDLOGA PRORAČUNA MESTNE OBČINE KRANJ ZA LETO 2025

UVOD

Proračun občine je akt, s katerim so predvideni prihodki in drugi prejemki in odhodki in drugi izdatki občine za eno leto. Sestavljen je iz vrste dokumentov s katerimi se določa globalni obseg po ekonomskih namenih, notranja struktura, obseg in vsebina proračuna po posameznih programih, podprogramih, projektih. Ključna sta splošni in posebni del proračuna. Tretji del proračunskih dokumentov predstavlja načrt razvojnih programov. Sestavni del gradiva o proračunu so tudi obrazložitve splošnega in posebnega dela proračuna, načrta razvojnih programov, kadrovskega načrta ter načrta ravnanja z nepremičnim in finančnim premoženjem občine. Mestni svet torej skupaj z ostalimi proračunskimi dokumenti sprejema tudi letni načrt razpolaganja z občinskim finančnim in stvarnim nepremičnim premoženjem ter letni načrt pridobivanja nepremičnega premoženja, lahko pa tudi predloge predpisov, ki se nanašajo na izvrševanje proračuna.

Med predloge predpisov, ki se nanašajo na izvrševanje proračuna, sodi tudi odlok o organizaciji in delovnem področju mestne uprave Mestne občine Kranj, ki je v priloženem gradivu že upoštevan.

PRAVNE PODLAGE ZA PRIPRAVO PREDLOGA PRORAČUNA ZA LETO 2025

Pri pripravi proračuna Mestne občine Kranj za leto 2025 in finančnih načrtov neposrednih in posrednih uporabnikov za leto 2025 smo upoštevali naslednje predpise:

- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-10 in 76/23),
- Zakon o fiskalnem pravilu (Uradni list RS, št. 55/15, 177/20 – popr. in 129/22),
- Uredba o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna in proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 44/07), ki se na podlagi 45. člena Uredbe o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna (Uradni list RS, št. 54/10 in 35/18) uporablja za pripravo proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti
- Odredbo o funkcionalni klasifikaciji javnofinančnih izdatkov (Uradni list RS, št. 43/00),
- Pravilnik o programski klasifikaciji izdatkov občinskih proračunov (Uradni list RS, št. 57/05, 88/05-popr., 138/06 in 108/08),

- Navodilo o pripravi finančnih načrtov posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, št. 91/00 in 122/00).

Pri pripravi proračuna smo upoštevali tudi podzakonski predpis Zakona o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE; v nadaljevanju: ZR), in sicer:

- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 133/23 in 81/24).

V delu proračuna, ki se nanaša na pripravo načrta razvojnih programov smo upoštevali:

- Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16; v nadaljevanju: UEM),
- Zakon o spremljanju državnih pomoči (Uradni list RS, št. 37/04; v nadaljevanju: ZSDrP).

Pri pripravi dokumentov proračuna, ki se nanašajo na pripravo kadrovskega načrta smo upoštevali:

- Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E, 40/12 – ZUJF, 158/20 – ZIntPK-C, 203/20 – ZIUPOPVE, 202/21 - odl.US in 3/22 - ZDeb).

Pri pripravi dokumentov, ki se nanašajo na pridobivanje in razpolaganje s stvarnim premoženjem smo upoštevali:

- Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 11/18, 79/18 in 78/23; v nadaljevanju: ZSPDSL-1) in Uredbo o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 31/18).

Pri načrtovanju in izvrševanju zadolževanja smo upoštevali:

- Pravilnik o postopkih za izdajo soglasja k zadolževanju občin (Uradni list RS, št. 108/21),
- Pravilnik o pošiljanju podatkov o stanju in spremembah zadolžitve pravnih oseb javnega sektorja in občin (Uradni list RS, št. 3/13).

Poleg navedenih pravnih podlag, pa morajo občine pri samem izvrševanju proračunov upoštevati tudi:

- Zakon o financiranju občin (Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11, 14/15 – ZUUJFO, 71/17, 21/18 – popr., 80/20 – ZIUOOPE, 189/20 – ZFRO, 207/21 in 44/22 – ZVO-2; v nadaljevanju ZFO-1),
- Pravilnik o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/07, 61/08, 99/09 – ZIPRS1011, 3/13, 81/16, 11/22, 96/22 in 105/22 – ZZNŠPP),
- Zakon o finančni razbremenitvi občin (Uradni list RS, št. 189/20),
- vsakokratno veljavni Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije.

Odlok o proračunu Mestne občine Kranj je pripravljen v skladu z določili Statuta Mestne občine Kranj. Poleg tega smo pri pripravi proračuna upoštevali tudi Proračunski priročnik za pripravo proračunov občine za leti 2025 in 2026 (Ministrstvo za finance, oktober 2024).

TEMELJNA EKONOMSKA IZHODIŠČA PRIPRAVE PREDLOGA PRORAČUNA ZA LETO 2025

Minister za finance mora v skladu s 17. členom ZJF obvestiti občine o temeljnih ekonomskih izhodiščih in predpostavkah za pripravo državnega proračuna, v skladu s 14. členom Zakona o financiranju občin (v nadaljevanju: ZFO) pa je dolžan občinam najpozneje do 15. oktobra tekočega leta za naslednje proračunsko leto in leto, ki temu sledi, sporočiti predhodne podatke o zneskih prihodkov iz naslova dohodnine, finančne izravnave in primerne porabe.

Ministrstvo za finance je svoje obveznosti v zvezi z določili ZJF izpolnilo, ko nam je z dopisom, št. 4101-32/2024/1 z dne 01.10.2024 posredovalo proračunski priročnik za pripravo proračunov občine za leti 2025 in 2026. Priročnik v Prilogi I vsebuje tudi globalne makroekonomske okvire razvoja Slovenije, ki zajemajo podatke iz Jesenske napovedi gospodarskih gibanj 2024 Urada RS za makroekonomske analize in razvoj (v nadaljevanju: UMAR).

UMAR pripravlja napovedi gospodarskih gibanj za tekoče leto in dve naslednji leti, dvakrat letno. Napovedi so objavljene na spletnih straneh UMAR.

Napovedi gospodarskih gibanj so ena od strokovnih podlag za pripravo občinskega proračuna in v nadaljevanju podajamo nekatere poudarke iz Jesenske napovedi gospodarskih gibanj 2024:

- Gospodarska rast se bo letos umirila (1,5 %) in bo nižja od pomladanskih pričakovanj (2,4 %). Pričakuje se, da bo skupna rast izvoza ob nižji rasti tujega povpraševanja in upadu izvoza storitev nižja kot v Pomladanski napovedi. Hkrati bo ob pritiskih zaradi rastočih stroškov dela na enoto proizvoda tudi letos nižja od rasti tujega povpraševanja.
- V nasprotju s pomladanskimi pričakovanji za letos se napoveduje stagnacijo in ne rasti investicij. Investicije države, ki so v deležu BDP med najvišjimi v EU, bodo letos nekoliko višje kot lani in se bodo v drugi polovici leta okrepile, zasebne investicije v zgradbe in objekte pa naj bi stagnirale. Ob pričakovani rasti aktivnosti v izvoznem sektorju letos se pričakuje zmerno rast investicij v opremo in stroje.
- Zasebna potrošnja se bo po lanskni stagnaciji letos okrepila, podprta pa bo z visoko zaposlenostjo, nadaljnjo realno rastjo plač oziroma realnega razpoložljivega dohodka, nižjo inflacijo in večjim optimizmom potrošnikov. Letos na rast zasebne in državne potrošnje sicer metodološko vplivata ukinitev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja in uvedba obveznega zdravstvenega prispevka. Ta sprememba vpliva na relativno nižjo rast zasebne in višjo rast državne potrošnje, na ravni BDP pa je učinek nevtralen.
- Rast državne potrošnje pa bo letos še nekoliko višja od naših pomladanskih pričakovanj, na kar bo vplivala tudi poplavalna obnova, ki je relativno bolj kot investicijske v prvem polletju okrepila izdatke države za blago in storitve.
- Rast uvoza bo ob visoki rasti domače potrošnje, vključno z zalogami, precej presegala rast izvoza. V letu 2025 se pričakuje ponovno višjo rast BDP, 2,4 %. Ob nekoliko višji rasti tujega povpraševanja se bosta okrepili rast izvoza in dodane vrednosti v predelovalnih dejavnostih, rasla bo tudi storitvena menjava. Okrepile se bodo investicije v predelovalnih dejavnostih in gradbeništvu, na krepitev gradbene aktivnosti bo med drugim vplivala visoka investicijska aktivnost države, vključno z ureditvijo protipoplavne zaščite in obnove ter investicijami v okviru porabe sredstev iz Načrta za okrevanje in odpornost. Ob višji realni rasti dohodkov se bo okrepila tudi rast zasebne potrošnje.
- Zaposlenost je rekordno visoka, brezposelnost pa najnižja doslej. Na trgu dela veliko pomanjkanje delovne sile v prihodnjih dveh letih ne bo omogočalo vidnejše rasti zaposlenosti, nominalna rast skupne povprečne bruto plače pa se bo v prihodnjem letu zaradi predvidene uveljavitve reforme plačnega sistema v javnem sektorju še nekoliko okrepila.
- Inflacija se je letos občutno znižala in bo v povprečju leta (2,1 %) bistveno nižja od pomladanskih pričakovanj (2,7 %). Pričakujemo, da se bo inflacija do novembra letos ohranjala na nizki ravni, konec leta in predvidoma v začetku prihodnjega leta pa se bo ponovno povišala (zaradi učinka nizke osnove in izteka preteklih ukrepov za zaježitev visokih cen energentov) in se leta 2026 ponovno približala 2 %.
- Z uresničitvijo Jesenske napovedi so povezane nekatere negotovosti, ki izhajajo iz geopolitičnih in gospodarskih razmer v mednarodnem okolju. V domačem okolju pa so tveganja povezana z vplivi poslabšane konkurenčnosti na izvozni sektor gospodarstva in zlasti z zmogljivostmi visoke investicijske aktivnosti države v prihodnjih letih ter nedorečenostjo nekaterih reformnih ukrepov.

Pri pripravi proračuna smo upoštevali dani makroekonomski okvir, določili fiskalno kapaciteto občine, ocenili davčne, nedavčne in ostale prihodke občine, ocenili stanje izvajanja tekočih nalog in aktivnosti ter ocenili investicijske prioritete.

Navedene obveznosti, upošteva je hkrati tudi premišljeno in smotrno kadrovska politiko posameznih organov, morajo biti ustrezno načrtovane tako za stroške dela zaposlenih pri neposrednem uporabniku kot tudi v okviru tekočih transferov za zaposlene pri posrednih uporabnikih občine.

PRIMERNA PORABA, DOHODNINA, POVPREČNINA, FINANČNA IZRAVNAVA

Za pripravo proračunov občina potrebuje podatke o primerni porabi, dohodnini in finančni izravnavi. Ministrstvo za finance je na podlagi 14. in 16. člena Zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11, 14/15 – ZUUJFO, 71/17, 21/18 – popr. in 80/20 – ZIUOOPE, 189/20 – ZFRO, 207/21 in 44/22 – ZVO-2) po sprejetju državnega proračuna občinam dolžno posredovati podatke o prihodkih občine za financiranje primerne porabe oziroma zneske dohodnine in zneske finančne izravnave.

Primerna poraba predstavlja primeren obseg sredstev za financiranje z zakonom določenih nalog. Ministrstvo za finance ugotovi primerno porabo posamezne občine na podlagi dolžine lokalnih cest in javnih poti v občini, površine občine, deleža prebivalcev, mlajših od 15 let in deleža prebivalcev, starejših od 65 let v občini, števila prebivalcev občine in povprečnine. Za izračun prihodkov občine za financiranje primerne porabe (dohodnina) je potrebno ugotoviti tudi primeren obseg sredstev za financiranje primerne porabe, ki pomeni merilo za ugotovitev prihodkov iz dohodnine za financiranje primerne porabe. Za financiranje primerne porabe tako pripada občinam 54 % dohodnine, ki se med občine razdeli najprej v višini 70 % vsem občinam enako, ostalih 30 % dohodnine ter del od 70 % dohodnine, ki presega primeren obseg sredstev pa se razdeli kot solidarnostna izravnava v višini razlike med 70 % dohodnine in primernim obsegom sredstev za financiranje primerne porabe. Kot dodatna solidarnostna izravnava se občinam razdeli razlika med dohodnino v višini 54 % in prihodki od 70 % dohodnine in solidarnostne izravnave in sicer le-ta pripada občinam, katerih primeren obseg sredstev za financiranje primerne porabe je nižji od primerne porabe. Finančna izravnava predstavlja sredstva, ki se v posameznem proračunskem letu dodelijo občini, ki s prihodki za financiranje primerne porabe (dohodnina) ne more financirati svoje primerne porabe.

V postopku določitve povprečnine, ki je eden izmed elementov za izračun primerne porabe ter s tem dohodnine in finančne izravnave, se najprej izračunajo povprečni stroški na podlagi Uredbe o metodologiji za izračun povprečnih stroškov za financiranje občinskih nalog (Uradni list RS, št. 19/18) in Pravilnika o določitvi podprogramov, ki se upoštevajo za izračun povprečnih stroškov za financiranje nalog občin (Uradni list RS, št. 48/17). Poleg izračunanih povprečnih stroškov se pri določitvi povprečnine upošteva tudi okvir za pripravo proračunov sektorja države za naslednji dve leti in znesek dohodnine. Povprečnina za leti 2024 in 2025 je določena v zakonu, ki ureja izvrševanje proračunov Republike Slovenije za leti 2024 in 2025 (Uradni list RS, št. 123/23 in 12/24, ZIPRS2425).

Povprečnina, ki je eden izmed elementov za izračun primerne porabe in s tem dohodnine ter finančne izravnave, je na prebivalca v državi ugotovljen primeren obseg sredstev za financiranje z zakonom določenih nalog občine. Za občino je zelo pomemben vir, saj se iz njenega naslova (v skladu z Zakonom o financiranju občin) financira izvajanje prenesenih nalog, ki jih morajo občine izvajati v skladu s sprejeto zakonodajo. Te naloge so vezane predvsem na zagotavljanje javnih služb in izvajanje javnih programov na področju predšolske vzgoje, osnovnega šolstva, zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja, socialnega varstva, kulture, športa, ipd.

Vlada RS je 28. oktobra 2024 sklenila dogovor o višini povprečnine občinam za leti 2025 in 2026. Določila se je tako, da so se izračunani povprečni stroški za financiranje občinskih nalog na podlagi 12.člena ZFO-1 povečali s povprečjem medletne rasti teh stroškov ter za učinke novih in spremenjenih predpisov. Povprečnina tako znaša 771,33 eur za leto 2025 in 775,29 eur za leto 2026.

Dohodnina za leto 2025 za MO Kranj znaša 39.098.743 eur, sredstva za uravnoteženje razvitosti občin pa 606.251 eur.

Občinam se v letu 2025 iz državnega proračuna zagotovijo dodatna sredstva v višini 1,5 % dohodnine, vplačane v letu 2023. Dodatna sredstva so namenjena zmanjševanju objektivnih razlik, ki vplivajo na prihodke občin, občinam pa se dodelijo v razmerju 75:25, in sicer:

- o 75 % zneska za zmanjšanje izkazanega nesorazmerja v financiranju stroškov izvajanja zakonskih nalog, kar v letu 2025 za MO Kranj znaša 2.812.386 eur,
- o 25 % zneska za uravnoteženje razvitosti občin iz 15.a člena ZFO-1, kar v letu 2025 za MO Kranj znaša 76.441 eur

V zadnjih letih je sicer prišlo do dvigovanja povprečnine ter s tem prihodkov iz naslova dohodnine, vendar je ta še vedno na nižji ravni, kot bi po ocenah morala biti glede na obseg zakonskih nalog občin.

Verjetnost je naraščanje odhodkov, ki so povezani z nujnimi in zakonsko določenimi nalogami občine, kar pa je posledica različnih dejavnikov, na katere občina praktično nima nobenega vpliva (več otrok v vzgojno-izobraževalnem procesu, povečevanje cene programa vrtca, podaljšanje linij šolskih prevozov, več oskrbovancev v domu za ostarele, več prosilcev za storitev pomoči na domu, slabšanje socialnih razmer, idr.).

Ministrstvo za finance nas je z dopisom št. 4101-30/2024/2 z dne 28.10.2024 obvestila, da so na spletnem mestu državne uprave: <https://www.gov.si/teme/financiranje-obcin/> objavljeni predhodni podatki o izračunu primerne porabe občin, dohodnine, finančne izravnave, sredstev za uravnoteženje razvitosti

občin in dodatna sredstva občinam z izkazanim nesorazmerjem v financiranju stroškov za izvajanje zakonskih nalog za leti 2025 in 2026.

VSEBINA IN STRUKTURA PREDLOGA PRORAČUNA ZA LETO 2025

V skladu z 20. členom ZJF smo neposrednim proračunskim uporabnikom dne 24.4.2024 posredovali navodilo za pripravo proračunov MO Kranj za leti 2025 (št. 410-7/2024-4-(40/61-03)) s priloženim terminskim planom.

Vsem krajevnim skupnostim smo dne 25.03.2024 posredovali posebno navodilo (št. dok.: 410-11/2024-1-406104, z dne 20.03.2024) za pripravo finančnih načrtov, vključno s preglednicami za vnos finančnih načrtov in predlogi za pripravo obrazložitvev.

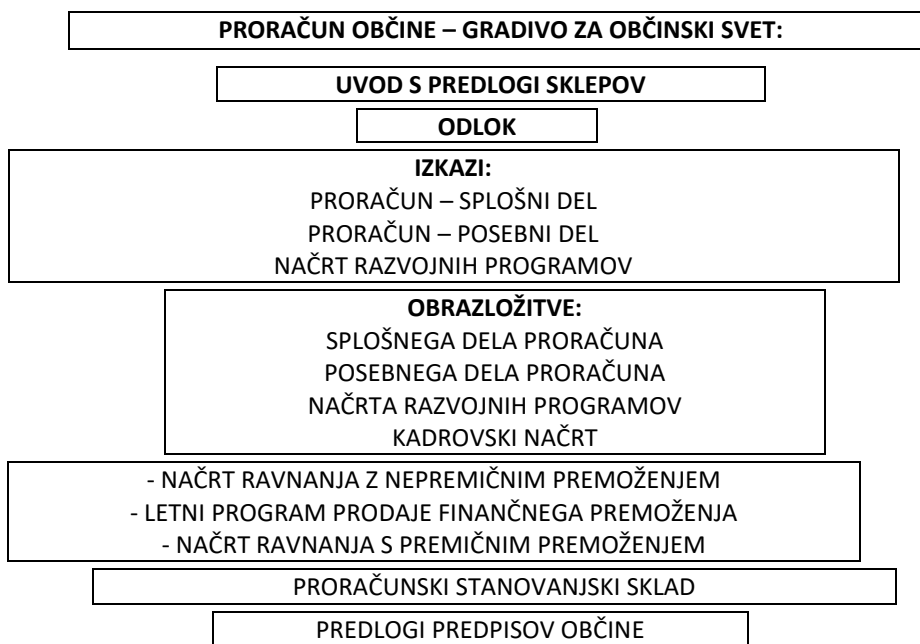
Na osnovi omenjenih navodil so pristojne notranje organizacijske enote mestne uprave in krajevne skupnosti ter Skupna občinska uprava občin Gorenjske pripravili predloge finančnih načrtov neposrednih uporabnikov, ki smo jih v fazi usklajevanja seveda morali uskladiti z višino ocenjenih prihodkov.

V skladu z določili 6. odstavka 10. člena ZJF je predmet sprejemanja v Državnem zboru oziroma občinskem svetu samo načrt prejemkov in izdatkov za prihodnje leto.

Gradivu je priložen tudi Razdelilnik sredstev krajevnim skupnostim po Odloku o kriterijih in merilih za financiranje krajevnih skupnosti v Mestni občini Kranj za proračunsko leto 2025, ki je bil posredovan tudi vsem KS skupaj z navodilom za pripravo finančnih načrtov.

DOKUMENTI, PREDLOŽENI OBČINSKEMU SVETU

Shema dokumentov občinskega proračuna za obravnavo na občinskem svetu:



Na podlagi 13. člena ZJF župan predloži občinskemu svetu:

- predlog občinskega proračuna z obrazložitvami,
- program prodaje občinskega finančnega premoženja za prihodnje leto, ki je potreben zaradi zagotavljanja prejemkov proračuna, z obrazložitvami,
- predloge finančnih načrtov za prihodnje leto javnih skladov in agencij, katerih ustanovitelj je občina, z obrazložitvami,
- predloge predpisov občine, ki so potrebni za izvršitev predloga občinskega proračuna.

V gradivu so kot predlogi predpisov, ki so potrebni za izvedbo predloga proračuna občine:

- načrta razpolaganja z nepremičnim premoženjem in finančnim premoženjem Mestne občine Kranj, ki sta potrebna zaradi zagotavljanja prejemkov proračuna, z obrazložitvami,
- načrt pridobivanja nepremičnega premoženja, ki je potreben zaradi izvrševanja proračuna, z obrazložitvami.

Občinski svet sprejema vse dokumente hkrati. V roku 30 dni po uveljavitvi proračuna se morajo dokumenti, ki niso skladni s sprejetim proračunom, uskladiti:

- načrt razvojnih programov,
- kadrovski načrt.

Ne glede na določbe drugih zakonov in predpisov morajo skladno z določilom ZIPRS24/25 posredni uporabniki občinskih proračunov posredovati sprejete finančne načrte in programe dela v soglasje občinski upravi najkasneje v 45 dneh po prejemu izhodišč za pripravo finančnih načrtov.

Splošni del proračuna vključuje

- bilanco prihodkov in odhodkov,
- račun finančnih terjatev in naložb in
- račun financiranja.

V bilanci prihodkov in odhodkov se izkazujejo prihodki, ki obsegajo tekoče prihodke (davčne in nedavčne prihodke), kapitalske prihodke, prejete donacije ter transferne prihodke iz drugih blagajn javnega financiranja. Na strani odhodkov pa se izkazujejo odhodki, ki zajemajo tekoče odhodke, tekoče transfere, investicijske odhodke ter investicijske transfere.

Račun finančnih terjatev in naložb zajema na strani izdatkov tiste tokove izdatkov, ki za državo oz. občino nimajo značaja odhodkov (to je nepovratno danih sredstev), pač pa imajo bodisi značaj danih posojil, finančnih naložb oziroma kapitalskih vlog države oz. občine v javna in zasebna podjetja, banke oziroma druge finančne institucije. Plačila imajo za rezultat nastanek finančne terjatve države oz. občine do prejemnika teh sredstev ali pa vzpostavitev oziroma povečanje kapitalskega deleža države oz. občine v lastniški strukturi prejemnikov teh sredstev. Na strani prejemkov pa so v tem računu izkazani tokovi prejemkov, ki nimajo značaja prihodkov, pač pa so to sredstva iz naslova prejetih vračil posojenih sredstev države (občine) oziroma prejetih sredstev iz naslova prodaje kapitalskih deležev države oz. občine v podjetjih, bankah in drugih finančnih institucijah.

V računu financiranja se izkazujejo odplačila dolgov in zadolževanje, ki je povezano s financiranjem presežkov odhodkov nad prihodki v bilanci prihodkov in odhodkov, presežkov izdatkov nad prejemki v računu finančnih terjatev in naložb ter s financiranjem odplačil dolgov v računu financiranja. V računu financiranja se prav tako izkazujejo načrtovane spremembe denarnih sredstev na računih proračuna v proračunskem letu.

Čeprav struktura proračuna, določena v 10. členu ZJF, ne opredeljuje vključitve stanja sredstev na računih iz preteklih let v proračun, pa je ta sredstva pri sestavi proračuna potrebno upoštevati na podlagi 9. člena ZJF, ker dejansko pomenijo prenesena sredstva iz preteklih let, ki se vključijo v proračun naslednjega leta. Sredstva, ki so ostala neporabljena na računih proračuna (iz vseh treh bilanc proračuna) na koncu tekočega leta, se uporabijo za financiranje izdatkov proračuna prihodnjega leta (izjema so samo namenska sredstva proračuna iz 43. člena ZJF).

Na podlagi sedmega odstavka 2. člena ZJF mora biti proračun uravnotežen med prejemki in izdatki. To pomeni, da morajo biti v vseh treh bilancah proračuna (bilanci prihodkov in odhodkov, računu finančnih terjatev in naložb ter računu financiranja) celotni prejemki proračuna usklajeni s celotnimi izdatki proračuna. Tako je dovoljen primanjkljaj v bilanci prihodkov in odhodkov, ki pa se mora pokriti s prihodki iz računa finančnih terjatev in naložb oziroma iz računa financiranja ter z upoštevanjem stanja sredstev na računih ob koncu preteklega leta.

Posebni del proračuna pomeni vsebino porabe javnofinančnih sredstev v finančnih načrtih posameznih proračunskih uporabnikov oziroma skupin proračunskih uporabnikov in vključuje odhodke in druge izdatke delovanja predstavljene po področjih proračunske porabe, glavnih programih in podprogramih. Podprogrami so razdeljeni na proračunske postavke, te pa na konte. Proračunska postavka je del

podprograma, ki zajema celoto aktivnosti ali projekta, ali del aktivnosti ali projekta, ki ga izvaja posamezni neposredni uporabnik.

Proračunske postavke v okviru podprograma zajemajo celoto aktivnosti ali projekta, ali del aktivnosti ali projekta, ki ga izvaja posamezni neposredni proračunski uporabnik.

Konti v okviru proračunske postavke določajo ekonomske namene proračunskih izdatkov. Za določitev kontov se uporablja ekonomska klasifikacija javnofinančnih prejemkov in izdatkov, ki jo določa pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava.

Pri pripravi proračuna se upoštevajo klasifikacije javnofinančnih prejemkov in izdatkov. Klasifikacije proračuna prikazujejo prejemke in izdatke občinskega proračuna po naslednjih klasifikacijah:

- institucionalni,
- ekonomski,
- programski,
- funkcionalni (COFOG).

Institucionalna klasifikacija javnofinančnih enot daje odgovor, **kdo** porablja proračunska sredstva. Institucionalna klasifikacija proračunskih uporabnikov prikazuje razdelitev proračunskih sredstev po institucionalnih enotah, ki so nosilci pravic porabe za financiranje programov iz proračuna. Nosilci pravic porabe za financiranje programov iz občinskega proračuna so neposredni uporabniki proračuna (občinski svet, nadzorni odbor, župan, občinska uprava in ožji deli občine – krajevne skupnosti).

Ekonomska klasifikacija javnofinančnih prejemkov in izdatkov določa pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava. Daje odgovor na vprašanje, **kaj** se plačuje iz javnih sredstev. Je temelj strukture proračuna.

Programska klasifikacija javnofinančnih izdatkov daje odgovor na vprašanje **za kaj** se porabljajo javna sredstva. Programska klasifikacija javnofinančnih izdatkov je določena posebej za državni in posebej za občinske proračune, in sicer za občine s Pravilnikom o programski klasifikaciji izdatkov občinskih proračunov. Uporablja se za pripravo proračunov občin od leta 2006 dalje. V njej so določena področja proračunske porabe in glavni programi in za občine še podprogrami.

Programska klasifikacija je že od 01.01.2006 dalje tudi podlaga za poročanje občin o prejemkih in izdatkih občin na podlagi 27. člena Zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11, 14/15 – ZUUJFO, 71/17, 21/18 – popr., 80/20 – ZIUOOPE, 189/20 – ZFRO, 207/21 in 44/22 – ZVO-2). V ta namen je bil objavljen Pravilnik o poročanju občin o realiziranih prihodkih in drugih prejemkih ter odhodkih in drugih izdatkih občinskih proračunov (Uradni list RS, št. 56/07 in 6/08), na podlagi katerega občine poročajo preko sistema za poročanje (APPrA-O), ki ga je vzpostavilo Ministrstvo za finance.

Izdatki proračuna se skladno s programsko klasifikacijo razvrščajo v :

1. področja proračunske porabe (21 področij),
2. glavne programe (61 glavnih programov) in
3. podprograme (122 podprogramov).

Področja proračunske porabe skladno s programsko klasifikacijo:

01 POLITIČNI SISTEM

02 EKONOMSKA IN FISKALNA ADMINISTRACIJA

03 ZUNANJA POLITIKA IN MEDNARODNA POMOČ

04 SKUPNE ADMINISTRATIVNE SLUŽBE IN SPLOŠNE JAVNE STORITVE

05 ZNANOST IN TEHNOLOŠKI RAZVOJ

06 LOKALNA SAMOUPRAVA

07 OBRAMBA IN UKREPI OB IZREDNIH DOGODKIH

08 NOTRANJE ZADEVE IN VARNOST

10 TRG DELA IN DELOVNI POGOJI

- 11 KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN RIBIŠTVO
- 12 PRIDOBIVANJE IN DISTRIBUCIJA ENERGETSKIH SUROVIN
- 13 PROMET, PROMETNA INFRASTRUKTURA IN KOMUNIKACIJE
- 14 GOSPODARSTVO
- 15 VAROVANJE OKOLJA IN NARAVNE DEDIŠČINE
- 16 PROSTORSKO PLANIRANJE IN STANOVANJSKO KOMUNALNA DEJAVNOST
- 17 ZDRAVSTVENO VARSTVO
- 18 KULTURA, ŠPORT IN NEVLADNE ORGANIZACIJE
- 19 IZOBRAŽEVANJE
- 20 SOCIALNO VARSTVO
- 21 SERVISIRANJE JAVNEGA DOLGA
- 22 INTERVENCIJSKI PROGRAMI IN OBVEZNOSTI.

Funkcionalna klasifikacija javnofinančnih izdatkov, določena z Odredbo o funkcionalni klasifikaciji javnofinančnih izdatkov, je namenjena prikazu razdelitve celotnih javnofinančnih izdatkov po posameznih funkcijah občine. Predpisana funkcionalna klasifikacija javnofinančnih izdatkov je skladna z mednarodno COFOG klasifikacijo in omogoča mednarodne primerjave.

Načrt razvojnih programov (v nadaljevanju: NRP) je sestavni del proračuna in predstavlja njegov tretji del, v katerem so odhodki proračuna prikazani v obliki konkretnih projektov oziroma programov, za katere je načrt financiranja prikazan za prihodnja štiri leta. NRP tako predstavlja investicije in druge razvojne projekte ter državne pomoči v občini v štiriletnem obdobju oziroma do zaključka posameznega projekta. V NRP se načrtuje vsak projekt kot celota tj. v skupni vrednosti predvidenih in že realiziranih izdatkov v celotnem obdobju trajanja ter s finančno konstrukcijo, ki jo sestavljajo sredstva iz proračuna ter iz drugih virov potrebnih za financiranje izvedbe projekta. Vsak projekt mora biti utemeljen z načeli učinkovitosti in gospodarnosti.

Priloženo gradivo so v skladu z določbami ZJF pripravile notranje organizacijske enote mestne uprave in sveti krajevnih skupnosti, v nadaljevanju pa podajamo kratek

POVZETEK:

PREJEMKI – IZDATKI PRORAČUNA

Iz preglednice in grafa spodaj ter izračunov je razvidno, da se MO Kranj že daljše časovno obdobje srečuje s pomanjkanjem virov za financiranje svoje dejavnosti oz. obveznosti. Presežek odhodkov in drugih izdatkov nad prihodki in drugimi prejemki se je zaradi tega moral v določenih letih pokrivati tudi z zadolževanjem za financiranje investicij. Tudi l. 2025 pri tem ne bo izjema.

Prejemki, krediti, izdatki v EUR

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Prejemki brez kredita	60.963.113	59.863.944	63.368.935	71.057.962	66.180.209	94.944.563
Kredit	3.100.000	5.000.000	0	8.500.000	15.000.000	15.000.000
Izdatki z odplačilom kredita	68.595.003	62.351.519	66.234.719	77.374.834	82.447.489	115.512.248



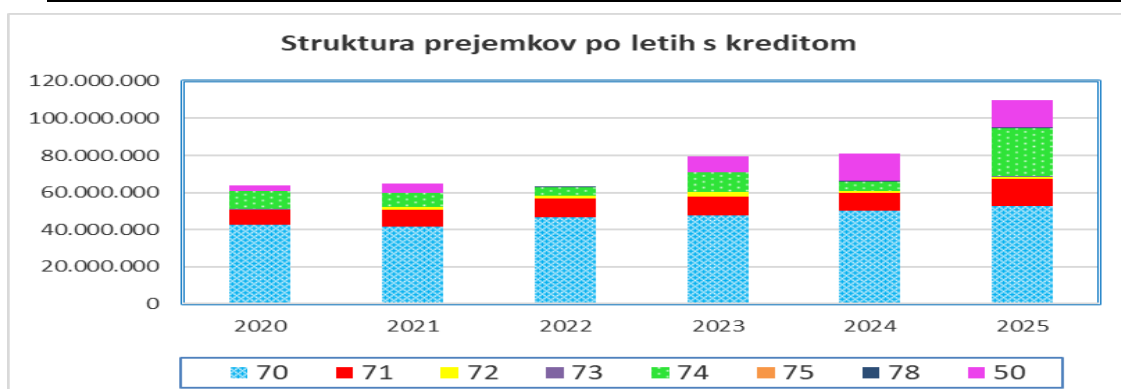
Presežek odhodkov in drugih izdatkov nad prihodki in drugimi prejemki v višini 20,56 mio EUR bomo v l. 2025 pokrili s predvidenim ostankom sredstev na računih proračuna konec l. 2024, med prejemki proračuna pa predvidevamo tudi zadolževanje do višine 15 mio EUR.

Tako visok presežek odhodkov in drugih izdatkov nad prihodki in drugimi prejemki na eni strani in na drugi strani visoke vrednosti pričakovanih sredstev iz virov državnega proračuna (tudi EU sredstva) ter namenskih virov bodo od župana in mestne uprave terjali velike napore pri izvrševanju proračuna.

PREJEMKI PRORAČUNA:

Skupaj torej načrtujemo za dobrih 106,6 mio EUR prejemkov skupaj s predvidenim zadolževanjem. Pregled po skupinah kontov ekonomske klasifikacije podajamo v naslednji preglednici in grafu:

v EUR				Indeks na predhodno leto	
	2023	2024	2025	2024	2025
70 Davčni prihodki	47.785.927	50.308.556	52.973.593	105,3	105,3
71 Nedavčni prihodki	9.945.151	9.491.518	14.292.666	95,4	150,6
72 Kapitalski prihodki	2.477.257	780.000	1.160.000	31,5	148,7
73 Prejete donacije	127.855	181.362	223.987	141,9	123,5
74 Transferni prihodki	10.367.817	5.066.247	26.103.282	48,9	515,2
75 Prejeta vračila danih posojil in prod.kap.delež.	2.038	4.295	4.000	210,8	93,1
78 Prejeta sredstva iz EU in iz drugih držav	351.918	348.231	187.035	99,0	53,7
50 Zadolževanje	8.500.000	15.000.000	15.000.000	0,0	0,0
SKUPAJ	79.557.962	81.180.209	109.944.563	102,0	135,4



55,8 % ali 52,97 mio EUR vseh prejemkov proračuna (brez predvidenega zadolževanja) načrtujemo v okviru skupine davčnih prihodkov. Najpomembnejši vir znotraj te skupine je pripadajoč del dohodnine. Prihodek iz dohodnine, ki je občinam odstopljeni del davkov s strani države, se načrtuje na podlagi povprečnine določene v Zakonu o izvrševanju proračunov Republike Slovenije (v nadaljevanju: ZIPRS). Vlada RS je 28. oktobra 2024 sklenila dogovor o višini povprečnine občinam za leti 2025 in 2026. Določila se je tako, da so se izračunani povprečni stroški za financiranje občinskih nalog na podlagi 12.člena ZFO-1 povečali s povprečjem medletne rasti teh stroškov ter za učinke novih in spremenjenih predpisov. Povprečnina tako znaša 771,33 eur za leto 2025 in 775,29 eur za leto 2026.

Ministrstvo za finance nas je z dopisom št. 4101-30/2024/2 z dne 28.10.2024 obvestilo, da so na spletnem mestu državne uprave: <https://www.gov.si teme/financiranje-obcin/> objavljeni predhodni podatki o izračunu primerne porabe občin, dohodnine, finančne izravnave, sredstev za uravnoteženje razvitosti občin in dodatna sredstva občinam z izkazanim nesorazmerjem v financiranju stroškov za izvajanje zakonskih nalog za leti 2025 in 2026. Načrtujemo torej za slabih 39,1 mio EUR dohodnine, kar je za dobrih 2,5 mio EUR več kot znaša dohodnina v letu 2024.

Pomemben vir znotraj davčnih prihodkov je tudi prihodek iz naslova nadomestila za uporabno stavbnega zemljišča, ki ga načrtujemo v višini 10,71 mio EUR.

V skupini nedavčnih prihodkov, ki jih načrtujemo v višini dobrih 14,29 mio EUR so najpomembnejši prihodki od najemnin, katerih predvidevamo za dobrih 5,52 mio EUR, prihodkov iz naslova glob in drugih

denarnih kazni načrtujemo v višini 775 tisoč EUR ter iz naslova komunalnega prispevka načrtujemo prihodek v višini dobrih 6,95 mio EUR.

Kapitalske prihodke načrtujemo v višini dobrih 1,16 mio EUR, od tega za 145 tisoč EUR za stanovanjski objekt na Tavčarjevi 11 ter milijon EUR od prodaje stavbnih zemljišč.

Prihodkov od prejetih donacij načrtujemo za slabih 224 tisoč EUR, in sicer 116 tisoč EUR iz domačih virov, in sicer 15 tisoč EUR za nakup in vzdrževanje defibrilatorjev, 100 tisoč EUR od Fundacije za financiranje športnih organizacij v RS za projekt Obnova športnega kegljišča Kranj ter 2 tisoč EUR načrtujejo KS. Dobrih 107 tisoč EUR se načrtuje donacij iz tujine od Evropske komisije za projekt UP-SCALE.

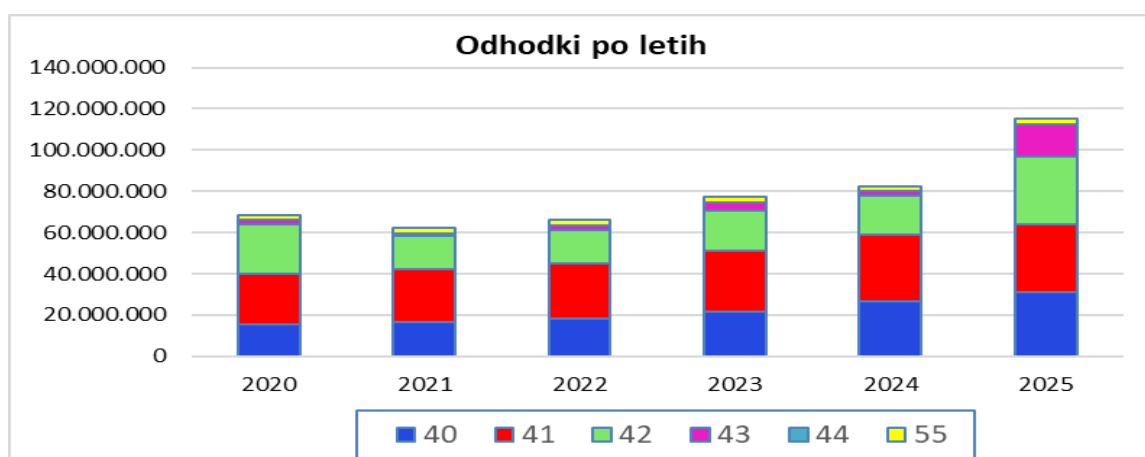
Iz naslova transfernih prihodkov načrtujemo za dobrih 26,10 mio EUR prihodkov, od tega dobrih 19,31 mio EUR iz državnega proračuna, dobrih 759 tisoč EUR iz občinskih proračunov ter dobrih 6,03 mio EUR iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU.

Prihodkov iz naslova prejetih sredstev iz Evropske unije načrtujemo v višini dobrih 187 tisoč EUR in sicer se dobrih 51 tisoč EUR načrtuje sofinanciranja za projekt Be Ready, dobrih 33 tisoč EUR za projekt CICADA4VCE, dobrih 47 tisoč EUR za projekt Urbio Bauhaus, za projekt Tehnična in druga dokumentacija načrtujemo dobrih 24 tisoč EUR ter za projekt Energetska zasnova Kranja 30 tisoč EUR.

V računu finančnih terjatev in naložb načrtujemo za 4 tisoč EUR prejetih vračil danih posojil, v računu financiranja pa dolgoročno zadolžitev do višine 15 mio EUR za investicije predvidene v NRP.

IZDATKI PRORAČUNA:

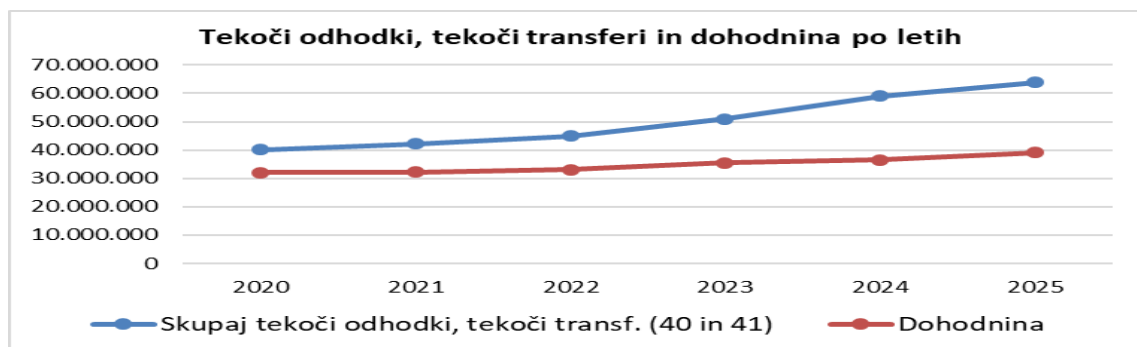
V EUR				Indeks na predhodno leto	
	2023	2024	2025	2024	2025
40 Tekoči odhodki	21.619.550	26.749.558	30.910.572	123,8	115,5
41 Tekoči transferi	29.338.550	32.252.220	32.884.230	109,9	102,0
42 Investicijski odhodki	19.455.557	18.829.661	33.222.295	96,8	176,3
43 Investicijski transferi	4.024.724	2.519.334	15.666.491	62,6	621,9
44 Dana posojila in povečanje kapitalskih deležev	0	0	0	0,0	0,0
55 Odplačila dolga	2.936.454	2.078.660	2.828.660	70,8	136,1
Skupaj s 55	77.374.834	82.429.433	115.512.248	106,6	140,1



Za l. 2025 torej načrtujemo za dobrih 115,51 mio EUR izdatkov, kar je razvidno tako iz priloženih izkazov kot iz zgornje preglednice in grafov. Tekoči odhodki in tekoči transferi v predloženem proračunu predstavljajo 55,2 % vseh planiranih odhodkov in jih pogojno lahko skupaj z odplačilom dolga (delež 2,4 %) smatramo kot fiksni del proračuna. Navedeno pomeni, da v skupini investicijskih odhodkov in transferov skupaj načrtujemo 42,4 % vseh izdatkov.

Delež investicijskih odhodkov in transferov je sicer velik, lahko pa nas skrbi primerjava vseh tekočih odhodkov in tekočih transferov s prihodkom iz naslova dohodnine:

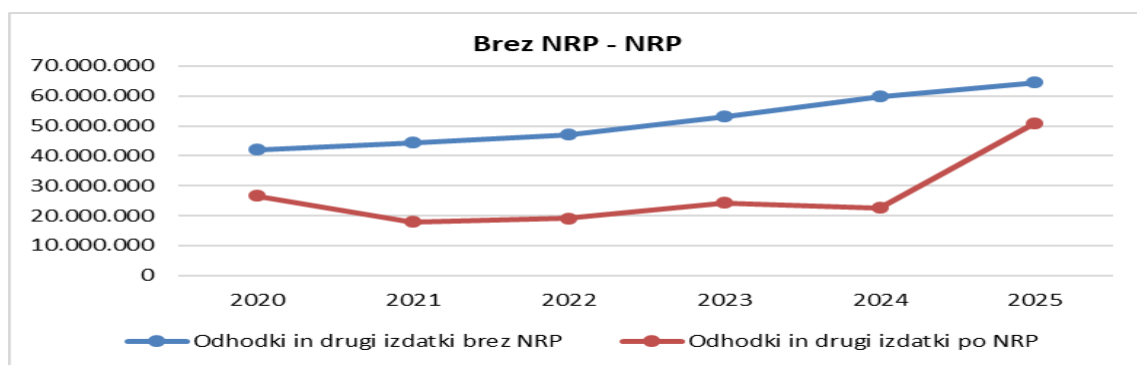
	v EUR					
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Skupaj tekoči odhodki, tekoči transferi (40 in 41)	40.108.938	42.260.307	44.984.430	50.958.100	59.008.722	63.794.802
Dohodnina	32.100.532	32.219.605	33.017.673	35.432.236	36.593.706	39.098.743



V zgornji tabeli in grafu so po letih prikazani tekoči odhodki in transferi ter dohodnina. Iz grafa je lepo razvidno, da je razpon vsako leto večji. Prihodek iz dohodnine je realiziran na podlagi povprečnine, ki je na prebivalca v državi ugotovljen primeren obseg sredstev za financiranje z zakonom določenih nalog občin. Navedeno pomeni, da na eni strani država v nasprotju z zakonom o financiranju občin ne zagotavlja zadostnih virov za pokrivanje zakonskih obveznosti občin, na drugi strani pa, da je občina prevzemala preveč obveznosti, ki niso določene z zakoni. Lahko pa navedeno pomeni tudi nenamensko porabo proračunskih sredstev.

Če vse odhodke proračuna uvrstimo v dve skupini, in sicer v prvi skupini so vsi odhodki, ki niso vezani na projekte iz NRP (tudi odplačila dolga), v drugi skupini pa so vsi odhodki po projektih iz NRP, dobimo naslednjo sliko:

v EUR							
Opis	2023	2024	2025	Indeks		Delež v realizaciji	
	1	2	3	3/1	3/2	2024	2025
Odhodki in drugi izdatki brez NRP	53.160.081	59.879.399	64.577.846	121,5	107,8	72,6	55,9
Odhodki in drugi izdatki po NRP	24.214.753	22.568.090	50.934.402	210,3	225,7	27,4	44,1
	77.374.834	82.447.489	115.512.248	149,3	140,1	100,0	100,0



Ugotovimo lahko, da je v oceni I. 2024 okoli 27,4 % vseh odhodkov vezanih na projekte iz NRP, v osnutku za I. 2025 pa predvideno 44,1 % vseh odhodkov vezanih na projekte iz NRP.

Odhodki po ekonomski klasifikaciji:

Tekočih odhodkov predvidevamo za dobrih 30,9 mio EUR ali 26,8 % vseh predvidenih odhodkov in drugih izdatkov proračuna v l. 2025. Za plače in prispevke zaposlenih je predvideno dobrih 7,98 mio EUR, za izdatke za blago in storitve pa skupaj za 18,72 mio EUR (za pisarniški in splošni material in storitve 2,39 mio EUR, za posebni material in storitve 3,37 mio EUR, za energijo, vodo, komunalne storitve in komunikacije 1,41 mio EUR, za prevozne stroške 3,52 mio EUR, za izdatke za službena potovanja 97 tisoč EUR, za tekoče vzdrževanje 5,70 mio EUR, za poslovne najemnine in zakupnine 1,41 mio EUR, za kazni in odškodnine 27 tisoč EUR ter za druge operativne odhodke 768 tisoč EUR).

Za plačila obresti po kreditnih pogodbah je predvideno 1,97 mio EUR, za sredstva rezerv pa 2,23 mio EUR (od tega 1,18 mio EUR za stanovanjski proračunski sklad).

V predloženem proračunu je tekočim transferom namenjeno že 32,88 mio EUR oz. 28,5 % vseh izdatkov proračuna. Subvencijam je namenjeno dobrih 198 tisoč EUR (25 tisoč EUR je sredstev za izvajanje javnih del, 97 tisoč EUR je subvencij privatnim podjetjem in zasebnikom, 75 tisoč EUR pa se namenja javnim podjetjem). Transferom za posameznike in gospodinjstva je namenjeno 14,75 mio EUR, od tega je 10,72 mio EUR zagotovljenih za doplačilo razlike v ceni med prispevkom staršev in polno ekonomsko ceno vrtcev, 1,4 mio EUR je predvideno za regresiranje prevozov osnovnošolskih otrok v šolo ter 1,51 mio EUR pa za regresiranje oskrbe v domovih za starejše. Za denarne pomoči novorojencem je namenjeno 100 tisoč EUR, na postavki socialno varstvo materialno ogroženih pa je zagotovljeno 85 tisoč EUR. Dobrih 930 tisoč EUR je zagotovljeno v okviru podkonta drugih transferov posameznikom in gospodinjstvom. Za denarne nagrade in priznanja se namenja 6 tisoč EUR.

Sredstev predvidenih za transfere nepridobitnim organizacijam in ustanovam je planiranih za dobrih 1,97 mio EUR.

Za druge tekoče domače transfere je skupaj predvideno dobrih 15,95 mio EUR. Največ, dobrih 15,86 mio EUR za transfere v javne zavode, 57 tisoč EUR je predvideno tekočih transferov v javne sklade, sredstev za tekoča plačila storitev drugim izvajalcem javnih služb, ki niso posredni porabniki proračuna se namenja 31 tisoč EUR.

Investicijski odhodki so v predloženem proračunu načrtovani v višini dobrih 33,22 mio eur ali 28,8 % vseh predvidenih izdatkov proračuna. Za nakup zgradb in prostorov se namenja 100 tisoč EUR, za nakup prevoznih sredstev 339 tisoč EUR, za nakup opreme 1,62 mio EUR, za nakup drugih osnovnih sredstev 10 tisoč EUR, za novogradnje, rekonstrukcije in adaptacije 14,45 mio EUR, za investicijsko vzdrževanje in obnove 13,44 mio EUR, za nakup zemljišč in naravnih bogastev 594 tisoč EUR, za nakup nematerialnega premoženja 361 tisoč EUR ter za študije o izvedljivosti projektov, projektni dokumentaciji, nadzoru in investicijskemu inženiringu 2,29 mio EUR.

Znesek investicijskih transferov v predloženem proračunu je 15,66 mio EUR. Od tega je za 3,41 mio EUR predvidenih investicijskih transferov javnim zavodom, 11,92 mio EUR privatnim podjetjem, 40 tisoč EUR posameznikom in zasebnikom ter 289 tisoč EUR nepridobitnim organizacijam in ustanovam.

V **računu financiranja** predvidevamo za odplačilo glavnice dolga po kreditnih pogodbah iz preteklih let 2,83 mio EUR izdatkov.

NAJVEČJI INVESTICIJSKI PROJEKTI

V spodnji tabeli so prikazani projekti, ki imajo načrtovanih 500 tisoč eur ali več v l. 2025 (v EUR):

NRP	Opis	2025
40624002	Energetska neodvisnost	7.533.128
40621035	GJI na območju OPPN PC Hrastje	4.620.000
40721001	Energetska sanacija občinskih objektov-3.faza	4.361.550
40619032	Celostna ureditev Savske ceste	3.250.000
40621086	Komunalna infrastruktura Golnik-Mlaka	3.249.200
40620002	Ureditev prostora med Kidričevo in Bleiweisovo cesto	2.700.000
40625002	Opremljanje aglomeracije Kranj	1.850.421
40722012	SUC Kranj in sanacija parkirne ploščadi nad garažo	1.335.502
40624006	Celovita preureditev območja na Planini I od Ceste talcev do Ceste 1. maja	1.140.000
40721017	Rekonstrukcija in dozidava objekta »OŠ in vrtec France Prešeren-PŠ Kokrica Uvajanje digitalnih rešitev in sodobnih tehnologij za spodbujanje	1.019.306
40125001	trajnostne mobilnosti v MOK	832.584
40621034	Obnova objekta nekdanje Trgovske šole	800.000
40721012	Dozidava OŠ Helene Puhar Kranj	740.000
40618021	Investicijsko vzdrževanje cest	700.000
40672102	Investicije v KS	685.583
40621010	Prestavitev Pševske ceste	638.026
40624001	Participativni proračun 2024 in 2025	625.000
40100001	Pametno mesto	586.000
40721013	Novogradnja vrtca Sonček	520.000
40721014	Vzdrževanje in obnove šol	510.000
40600215	Trajnostna mobilnost v Kranju	500.000
40623014	Namakalni sistem Sorško polje	500.000

POMEMBNA TVEGANJA

Predlagani proračun je na prihodkovni strani in glede na vire predvsem na odhodkovni strani pripravljen zelo optimistično. Zaradi tega se je potrebno zavedati tudi tveganj pri izvrševanju tega in predvsem naslednjih proračunov.

Predvsem s projekti v okviru NRP 2025-2028 prevzemamo obveznosti tudi za naslednja leta, ki jih bomo v veliki meri lahko financirali le z dodatnimi viri oz. z dodatnim zadolževanjem.

V l. 2025 predvidevamo zadolževanje v višini do 15 mio EUR. S tem bo v veliki meri zakonski kreditni potencial občine izčrpan (predpostavka je, da se bo EURIBOR gibal v višini 3,5 %), predvsem pa se bo obremenitev s plačili anuitet kreditov v l. 2025 dvignila do zneska 4,8 mio eur, v primeru rasti obrestne mere EURIBOR pa še krepko čez. Virov iz državnega proračuna, proračuna EU ali drugih virov je za realizacijo projektov v l. 2025 trenutno premalo. Dinamiko realizacije projektov bo torej potrebno prilagoditi zagotovljenim virom.

Drugo pomembno tveganje je ravno vprašanje kdaj in kako hitro bo začel padati EURIBOR. V primeru padanja bo to pomenilo na eni strani zmanjšanje stroškov obresti in na drugi strani zvišanje kreditnega potenciala.

Tretje pomembno tveganje je odgovor na vprašanje o višini prihodka iz dohodnine. Če se povprečnina (povečana z dodatnimi sredstvi za podfinancirane občine) ne bo bistveno približala realnim tekočim odhodkom velikih občin in če ne bomo znižali tekočih odhodkov in tekočih transferov, bomo občine tudi zakonske obveznosti v vedno večji meri prisiljene pokrivati z namenskimi viri. Navedeno pomeni nenamensko porabo in seveda zmanjševanje virov za financiranje investicij.

RAZLIKE MED OSNUTKOM IN PREDLOGOM PRORAČUNA ZA L. 2025

V tabeli je prikaz razlike med osnutkom in predlogom proračuna za l. 2025 po proračunskih postavkah v delu brez NRP ter po NRP v EUR (brez proračunskih postavk in projektov na katerih predvidevamo vire financiranja):

NRP	PP	Opis	Osnutek 2025	Predlog 2025	Spremembe
1	2	3	4	5	5-4
	100221	POČITNIŠKI OBJEKTI IN OPREMA	52.060	47.060	-5.000
	100301	SEJNINE	109.000	168.500	59.500
	100303	MATERIALNI STROŠKI - NADZORNI ODBOR	20.600	31.100	10.500
	100304	PLAČE ŽUPANA	119.980	105.450	-14.530
	100305	PODŽUPANI	182.360	159.240	-23.120
	101018	ZELENI PREHOD	0	50.000	50.000
	130203	UMETNIŠKI PROGRAMI V KULTURI	227.034	238.385	11.351
	130401	MESTNA KNJIŽNICA KRANJ	1.542.756	1.683.369	140.613
	130601	OSTALA KULTURA	101.709	106.795	5.086
	140201	ŠPORT - MATERIALNI STROŠKI UPRAVE	669.650	934.925	265.275
	150801	POMOČ NA DOMU-DOM UPOKOJ.KRANJ	764.910	753.934	-10.976
	150851	DOLGOTRAJNA OSKRBA NA DOMU	0	100.000	100.000
	230209	VARSTVO OKOLJA IN NARAVE	0	20.000	20.000
40222001		Počitniške kapacitete (legalizacija objekta na Pagu)	10.000	15.000	5.000
40224007		GARS-gasilsko vozilo za prevoz vode	0	400.000	400.000
40225003		GARS-zamenjava garažnih vrat	0	160.000	160.000
40600215		Trajnostna mobilnost v Kranju	0	500.000	500.000
40618021		Investicijsko vzdrževanje cest	600.000	700.000	100.000
40623015		Poplave 2023 - odprava in sanacija	475.000	15.000	-460.000
40624003		Ureditev površine za pešce med Slovenskim trgom in Stritarjevo ulico (Brioni)	1.495.184	0	-1.495.184
40721013		Novogradnja vrtca Sonček	20.000	520.000	500.000
40721016		Ureditev požarne varnosti v objektih družbenih dejavnosti	360.000	454.000	94.000
40725003		Pomožno nogometno igrišče v Stražišču	0	265.000	265.000
40725004		Izgradnja šolske zobne ambulante OŠ Predoslje	0	299.897	299.897

Dodatno so razlike še na naslednjih Proračunskih postavkah in projektih, ki pa imajo tudi svoj vir financiranja:

- postavka 101019 RENOV-AID na kateri se zagotavlja 11.252 eur (dodatno še za plače 30.791 eur); predvidene aktivnosti na postavki so 100 % financirane s sredstvi mehanizma LIFE Clean Energy Transition Programme
- v proračun 2025 se uvršča projekt 40125001 Uvajanje digitalnih rešitev in sodobnih tehnologij za spodbujanje trajnostne mobilnosti v MOK v vrednosti 832.584 eur; iz EU sredstev in iz državnega proračuna je predviden prihodek v višini 529.780 eur
- v proračun 2025 se uvršča projekt 40125002 DS4SSCC-DEP-UrbanMind v vrednosti 317.334 eur; iz EU sredstev je predviden prihodek v višini 158.667 eur od tega za plače 33.000 eur

- v proračun 2025 se uvršča projekt 40125003 KReACTIVE v vrednosti 51.122 eur, ki se v celoti financira iz EU sredstev (od tega je 32.722 eur predvideno na plačnih kontih)
- v proračun 2025 se uvršča projekt 40625003 Sanacija plazu Pševo-Javornik nas objektom Pševo 38 v vrednosti 460.000 eur; sredstva se zagotovijo iz projekta 40623015 Poplave 2023 - odprava in sanacija, je pa projekt sofinanciran iz državnega proračuna v višini 330.000 eur
- v proračun 2025 se uvršča projekt 40725002 Obnova športnega kegljišča Kranj v višini 341.677 eur; predviden je prihodek v višini 100.000 eur od Fundacije za šport in 100.000 eur od Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport
- v proračun 2025 se uvršča projekt 40921001 Zmanjšanje emisij v prometu v višini 300.000 eur; predvideno je sofinanciranje v višini 240.000 eur s strani Ekosklada.

POMEN POSAMEZNIH POMEMBNEJŠIH IZRAZOV:

- proračun je akt države oziroma občine, s katerim so predvideni prihodki in drugi prejemki ter odhodki in drugi izdatki države oziroma občine za eno leto;
- sprememba proračuna je akt o spremembah in dopolnitvah državnega oziroma občinskega proračuna, ki ga župan občinskemu svetu predloži pred začetkom leta, na katerega se sprejeti proračun nanaša;
- rebalans proračuna je akt države oziroma občine o spremembi proračuna med proračunskim letom;
- veljavni proračun je sprejeti proračun z upoštevanimi prerazporeditvami po sklepih župana;
- finančni načrt je akt neposrednega in posrednega uporabnika proračuna s katerim so predvideni njegovi prihodki in drugi prejemki ter odhodki in drugi izdatki za eno leto;
- neposredni uporabniki so državni oziroma občinski organi ali organizacije ter občinska uprava;
- posredni uporabniki so javni skladi, javni zavodi in agencije, katerih ustanovitelj je država oziroma občina;
- prejemniki proračunskih sredstev so fizične ali pravne osebe, ki na podlagi pogodbe, sklenjene z neposrednim uporabnikom, odločbe ali sklepa neposrednega uporabnika prejmejo proračunska sredstva;
- področja proračunske porabe so področja, na katerih občina deluje oziroma nudi storitve in v katera so, upošteva delovna področja neposrednih uporabnikov, razvrščeni izdatki v finančnih načrtih neposrednih uporabnikov;
- glavni program je splošni program, ki je del področja proračunske porabe, v katerega so razvrščeni izdatki v finančnih načrtih neposrednih uporabnikov. Glavni program ima določene splošne cilje, s katerimi se izvajajo cilji področja proračunske porabe in na katerega se nanašajo kazalci učinkovitosti in uspešnosti;
- proračunska postavka je del podprograma, ki prikazuje celoto aktivnosti ali projekta ali del aktivnosti ali projekta ali ekonomski namen porabe sredstev z delovnega področja enega neposrednega uporabnika;
- namenska sredstva, ki niso bila porabljena v preteklem letu se prenesejo v proračun za tekoče leto. Za obseg prenesenih sredstev se povečata obseg sredstev v finančnem načrtu uporabnika, na katerega se nanašajo, in proračun;
- prejemki so vsi prihodki, sredstva od prejetih vračil danih posojil, sredstva od prodaje kapitalskih deležev in iz naslova zadolževanja;
- izdatki so vsi odhodki, sredstva za dana posojila, sredstva za nakup kapitalskih deležev in za odplačila glavnice dolga;
- investicijski odhodki so odhodki za naložbe v povečanje in ohranjanje stvarnega premoženja investitorja;
- investicijski transferi so nepovratni odhodki, namenjeni za investicije prejemnikov proračunskih sredstev (investitorjev);
- ekonomska klasifikacija javnofinančnih prejemkov in izdatkov odgovarja na vprašanje kako se porabljajo javnofinančna sredstva;
- programska klasifikacija javnofinančnih izdatkov odgovarja na vprašanje za kaj se porabljajo javnofinančna sredstva;
- funkcionalna (COFOG) klasifikacija javnofinančnih izdatkov odgovarja na vprašanje za kaj se porabljajo javnofinančna sredstva;

- državne pomoči so izdatki in zmanjšani prejemki države oziroma občine, ki pomenijo korist za prejemnika pomoči in mu tako zagotavljajo prednost pred konkurenti in so namenjeni za financiranje in sofinanciranje programov v institucionalnih enotah, ki se ukvarjajo s tržno proizvodnjo blaga in storitev;
- primerna poraba predstavlja primeren obseg sredstev za financiranje z zakonom določenih nalog.

Mestnemu svetu MO Kranj predlagam, v sprejem naslednje

SKLEPE:

Predlagam, da Mestni svet Mestne občine Kranj po obravnavi sprejme naslednje sklepe:

1. Sprejme se Odlok o proračunu Mestne občine Kranj za leto 2025 z obrazložitvami.
2. Sprejme se načrt razvojnih programov za obdobje od l. 2025 do l. 2028.
3. Sprejme se kadrovski načrt za l. 2025.
4. Sprejme se načrt razpolaganja z nepremičnim premoženjem Mestne občine Kranj v l. 2025.
5. Sprejme se letni program prodaje občinskega finančnega premoženja za l. 2025.
6. Sprejme se načrt pridobivanja nepremičnega premoženja v l. 2025.
7. Sprejme se finančni načrt stanovanjskega sklada za l. 2025 z obrazložitvijo.
8. Sprejme se razdelilnik sredstev krajevnim skupnostim po Odloku o kriterijih in merilih za financiranje krajevnih skupnosti v Mestni občini Kranj za proračunsko leto 2025.
9. Sredstva za delovanje svetniških skupin za l. 2025 se določijo v skupni višini 78.368 eur oziroma 197,898 EUR /svetnik/mesec.
10. Za financiranje političnih strank se v l. 2025 nameni 85.000,00 eur.

Pripravila:

Martina Žerovnik, Višji svetovalec

Mirko Tavčar

Vodja Sektorja za finance in splošne zadeve

Matjaž Rakovec
Župan

Priloge:

	Stran
Odlok o proračunu MO Kranj	1
Izkazi:	
Splošni del proračuna	9
Odhodki po programski klasifikaciji	13
Odhodki po funkcionalni klasifikaciji	17
Posebni del proračuna	19
Načrt razvojnih programov	67
Obrazložitve:	87
Obrazložitev splošnega dela	92
Obrazložitev posebnega dela	130
Obrazložitev načrta razvojnih programov	270
Obrazložitev finančnih načrtov krajevnih skupnosti	313
Kadrovski načrt	391
Načrt razpolaganja z nepremičnim premoženjem Mestne občine Kranj	399
Načrt pridobivanja nepremičnega premoženja Mestne občine Kranj	435
Letni program prodaje občinskega finančnega premoženja	438
Razdelilnik sredstev krajevnim skupnostim po Odloku o kriterijih in merilih za financiranje krajevnih skupnosti v Mestni občini Kranj za proračunsko leto 2025;	441
Proračunski stanovanjski sklad – finančni načrt z obrazložitvijo	443